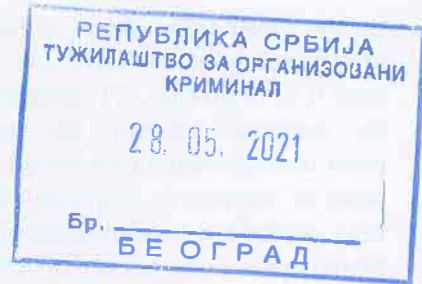

Република Србија
ПОТПРЕДСЕДНИЦА ВЛАДЕ
МИНИСТАРСТВО РУДАРСТВА И ЕНЕРГЕТИКЕ

Број: 7-00-00016/2021-01

Датум: 27.05.2021.године

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ТУЖИЛАШТВО ЗА ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ

Београд
Устаничка бр.29

На основу члана 280. и 281. Законика о кривичном поступку, Министарство рударства и енергетике подноси:

КРИВИЧНУ ПРИЈАВУ

Против:

Осм. Милорада Грчића, ЈМБГ, као одговорног лица - в.д директора
ЈП Електропривреда Србије Београд,

Зато што постоји основана сумња да је у периоду од 20. до 26. маја 2021.године као службено лице – законски заступник - в.д. директора ЈП Електропривреда Србије,

1. искоришћавањем свог службеног положаја и прекорачењем границе свог службеног овлашћења нанено штету буџету републике Србије у износу од око 60.000.000 РСД, на тај начин што је лажним приказивањем Председнику синдикалне организације "Колубара" Миодрагу Ранковићу да је Министарство рударства и енергетике у писму од 20.05.2021.године које је потписала Потпредседница Владе и министарка Зорана Михајловић навело да постоји „ стратегија, према којој би до 2030. године требало да буде обустављена експлоатација угља са површинских копова "Колубаре" и "Костолца"“ и да је истим допсом затражено да „до 2030. престане прозводња струје из тог енергента, као и да се новац преусмери у обновљиве изворе енергије и прекине са инвестиционим плановима, што би обухватило и престанак изградње термоелектране "Колубара Б"“, иако то није ни на који начин наведено у писму нити је истина, и тиме изазвао узбуну и панику међу радницима ТЕ „Колубара“ због чега су исти организовали штрајк радника и зауставили процес рада у периоду од 5 сати, а којом обуставом рада је дошло до престанка рада 11 континуалних система на откривци и радника на тим системима, чиме је настала штета од око 60.000.000 РСД на терет буџета РС и изазвана опасност у виду могућег застоја рада у производњи електричне енергије,
2. путем средстава јавног информисања, изношењем лажних твђења изазивао панику и покушао да осујети или значајније омете спровођење одлука и

мера државних органа или организација које врше јавна овлашћења, на тај начин што је новинарима више медија изјавио да „грађани Србије треба да знају шта би биле последице обустављања пројекта (ТЕ Колубара Б) и брзе декарбонизације Србије. Били бисмо једни од ретких земаља са декарбонизацијом електроенергетског сектора у већем проценту него што ЕУ захтева за своје чланице, изгубили бисмо неколико десетина хиљада радних места и у ЕПС и осталим пратећим компанијама у Србији. Оно што је за грађане најважније је да би дошло до скока цена електричне енергије зависно од количине увоза“, при чему ове тврдње нису истините и немају упориште ни у једном званичном документу или анализи,

иако је био свестан да услед описаних радњи може наступити штета, па је таква штета и наступила у износу од око 60.000.000 РСД, односно да може изазвати панику па је таква паника и изазавана међу радницима ТЕ „Колубаре“, и свесно покушао да осујети или значајније омете спровођење одлука и мера државних органа у поступцима декарбонизације и заштите животне средине,

Чиме би извршио кривично дело Злоупотреба службеног положаја из члана 359. ст. 3 у вези става 1 КЗ у стицају са кривичним делом Изазивање панике и нереди из члана 343. Ст.2 у вези ст.1 КЗ

Образложење

ЈП Електропривреда Србије је јавно предузеће основано 01.07.2005.године које поред делатности снабдевања електричном енергијом, обавља и делатност дистрибуције електричне енергије и управљања дистрибутивним системом која је Законом о енергетици ("Службени гласник РС", бр. 145/2014, 95/2018 - др. Закон) проглашена као делатност од општег интереса. Осм. Милорад Грчић је 15. марта 2016. године именован за вршиоца дужности директора ЈП Електорпривреда Србије.

Министарство рударства и енергетике (у даљем тексту: Министарство) обавља послове државне управе који се односе на: енергетику; енергетску политику и планирање развоја енергетике у области електричне енергије. У складу са преузетим обавезама које проистичу из међународног уговора, Министарство је обавестило и раније али и писмом од 20. маја 2021.године в.д директора ЕПС – осм Милорада Грчића да се припрема Интегрисани национални енергетски и климатски план у сарадњи са другим релевантним министарствима, који нарочито садржи националне циљеве који се односе на следеће области:

- (1) декарбонизацију у погледу емисија гасова са ефектом стаклене баште и енергије из обновљивих извора,
- (2) енергетску ефикасност,
- (3) енергетску сигурност и др.

Република Србија је преузела обавезе око усклађивања свог законодавства са законодавством Европске Уније. Европска комисија је 11. новембра 2019. године, усвојила Европски зелени договор - Green Deal као нову стратегију развоја Европске уније (ЕУ) у циљу успостављања модерне, климатски неутралне и конкурентне привреде. Европски зелени договор предвиђа нове циљеве за ЕУ, подржавајући

друштвено-економски опоравак и постављајући амбициозне циљеве за очување животне средине, декарбонизацију економије, ублажавање климатских промена, смањење загађења и побољшање одрживости производње и употребе хране. У оквиру овог документа предвиђена је и подршка Западном Балкану. Зелена Агенда за Западни Балкан је једна од кључних иницијатива ЕУ која произилази из Зеленог договора.

У оквиру самита Берлинског процеса 10. новембра 2020. године потписана је Декларација из Софије о Зеленој Агенди за Западни Балкан, којој је претходила Заједничка изјава о прелазу на чисту енергију која је усвојена у фебруару 2019. године у Подгорици. У овом документу су министри енергетике и заштите животне средине потврдили намеру да постигну усклађеност са политикама енергетике, борбе против климатских промена и заштите животне средине и дугорочним циљевима из Париског споразума, што доприноси добробити грађана и одрживом развоју региона. Такође, на самиту Берлинског процеса у Познању, у јулу 2019. године, изражена је заједничка воља и спремност значајног доприноса Зеленој агенди и подржан напор ЕУ у борби против климатских промена, заштити животне средине и коришћењу економског потенцијала зелене, нискоугљеничне и циркуларне економије у региону. Загребачком декларацијом, од 6. маја 2020. године, потврђено је приступање региона Западнoг Балкана, амбицијама ЕУ у области климе, у складу са Париским споразумом и промовисању Зелене агенде на Западном Балкану.

Такође, у складу са политиком ЕУ у области енергетике и климе и тежњом да се спроведе декарбонизација и у 2050. години оствари климатска неутралност, Министарски савет Енергетске заједнице је усвојио Препоруку о припреми и развоју интегрисаних националних енергетских и климатских планова (Recommendation of the Ministerial Council of the Energy Community (2018/1/MC-EnC)) од стране уговорних страна Енергетске заједнице. Ови планови обухватају свих пет димензија енергетске уније од којих је један и декарбонизација привреде и представљају нужне алате за стратешко планирање енергетске и климатске политике.

У складу са наведеном препоруком, Република Србија је у обавези да изради и усвоји Интегрисани национални енергетски и климатски план за период од 2021. до 2030. године, кроз који би се сагледао допринос енергетским и климатским циљевима ЕУ до 2030. године у погледу обновљивих извора енергије, енергетске ефикасности, смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште, интеркoneкција и истраживања и иновација, са визијом до 2050. године.

Да би Република Србија испунила све преузете обавезе и ускладила своју енергетску политику са политиком ЕУ, потребно је развијање пројекта базираних на потрошњи гаса и већем коришћењу обновљивих извора енергије за производњу електричне енергије. Стога у процесу енергетске транзиције који нам предстоји и у којем је потребно дефинисати процес преласка са угља на коришћење других квалитетнијих и еколошки прихватљивијих горива, није могуће даље развијање пројекта изградње производних капацитета за производњу електричне енергије из нискоквалитетног лигнита.

Наведеним писмом ни једном речи није наведено да ће се постојећа ТЕ Колубара нити било која друга термоелектрана угасити до 2030. године како је осумњичени обавестио Председника синдикалне организације "Колубара" Миодрага Ранковића. При том, у односу на изградњу нове Те Колубара Б, наведеним писмом није дато одобрење да се настави са изградњом „Колубаре Б” и да према свему наведеном није могуће даље развијање пројекта за изградњу постројења која користе енергенте фосилног порекла, те самим тим није могућа реализација пројекта изградње ТЕ „Колубара Б”. Притом је ЕПС учествовао у изради плана изградње заменских капацитета, којом приликом је потврђено да ТЕ „Колубара Б” није и не може бити

саставни део тог плана, као и да ће се поступак до потпуне декарбонизације интензивније реализовати у периоду 2040-2050. године.

Управо имајући у виду наведено, те да није најављено никакво гашење постојећих термоелектрана, очигледно је и да су изјаве да ћемо „кроз процес брзе декарбонизације“ изгубити неколико десетина хиљада радних места и у ЕПС и осталим пратећим компанијама у Србији“ и да „би дошло до скока цена електричне енергије зависно од количине увоза“ које је осм. Грчић изнео новинарама лажне, док су такву лажну вест ту вест пренеле више медијских кућа (danas.rs; Fonet; nova.rs; energijabalkana.net; pink.rs; objektiv.rs; rs.n1info.com; naslovi.net; mondo.rs; telegraf.rs; 24vesti.com; naslovi.net; Beta; pravda.rs; Tanjug; naslovi.net; krstarica.com; nedeljnikafera.net; naslovi.net и др.).

Притом, наглашавамо да не постоји ни један документ, ни један споразум, нити било каква анализа нити план који би потврдио изјаве осм. Грчића. Разматрање било какве активности декарбонизације подразумева разматрање отворених питања која се могу појавити приликом спровђења тих активности, а нарочито питање социјалног програма заштите радника, њихове преобуке односно образовања и припреме радника за нове послове будућности. Ни једна одлука није, нити може бити донета остављањем запослених без посла у било којој индустрији, па тако и термо електранама. Декарбонизација и прелазак на зелену економију истовремено значи и отварање великог броја нових радних места, а Србија ће, као и свака друга држава у сету у овом глобалном процесу енергетске транзиције, управљао на првом месту предузимати и активне мере запошљавања и преквалификације запослених у термо електранама у процесу који ће трајати до 2050.године. Ово све значи да је изношењем лажних тврдњи, осм. Грчић, који је као в.д. директор ЕПС био потпуно свестан да су његове тврдње лажне, заправо имао једини циљ: да изазове панику у јавности и осујети или значајније омете спровођење одлука и мера државних органа у поступцима декарбонизације и заштите животне средине. До изазивања панике у јавности, је и дошло а посебно међу радницима ТЕ Колубара, док је осумњичени свесно покушао да осујети спровођење одлука државних органа, односно обуставу активности на реализацији пројекат изградње ТЕ Колубара Б. Иначе, пројекат изградње ТЕ Колубара Б је започет још крајем `80тих година прошлог века, али никада није изграђен. Наставак овог пројекта би значило додатно улагање у изградњу термоелектрени по технологији старој 35 година.

Повезивањем појма декарбонизације са обустављањем градње ТЕ Колубара Б је једноставно најобичнија манипулација, којом је узнемирио ширу јавност, како запослене ЕПС тако и грађане РС и нарушио међународни углед РС, са могућим додатним последицама кроз уздржавање међународне заједнице од пружања финансијске помоћи за здравију животну средину.

Декарбонизација је општи проблем (како наш тако и глобални) који се односи на све делатности које за последицу имају продукцију угљендиоксида, односно на комплетну привреду и који би, да је уопште помињан у документу „СТРАТЕГИЈА развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. Године“ или бар у документу „ПРОГРАМ ОСТВАРИВАЊА СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА ЕНЕРГЕТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ДО 2025. ГОДИНЕ СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ДО 2030. ГОДИНЕ ЗА ПЕРИОД ОД 2017. ДО 2023. ГОДИНЕ“ свакако био одређен терминолошки, обзиром на комплексност процеса, свакако не пре 2050. године.

Појам који се формално користи у енергетици, а који је један од разлога преиспитивања одлуке о наставку изградње, пре више деценија започетог, технолошки већ застарелог објекта, на коме је већ причињена штета односно неповратно изгубљено више стотина милиона евра, је транзиција ка одрживој енергетици. Свакако и наведена

транзиција је вишедеценијски процес, који подразумева прво градњу адекватних, еколошки одрживих заменских капацитета (хидроелектрана, ветроелектрана, соларних и геотермалних електрана и других постројења за производњу енергије) а затим постепено гашење застарелих блокова ТЕ уз константно очување енергетске безбедности земље.

Дакле навод осм. «Последице обустављања пројекта и брза декарбонизација..» је повезивање два неспојива појма, којим се јавност уводи у даље исказане неистине «...било би изгубљено неколико десетина хиљада радних места...» и «...да би дошло до скока цене електричне енергије...».

Имајући у виду све наведено, очигледно је да постоји основана сумња да су се у радњама осм. Милорада Грчића коме је поверено вршење службене дужности и послова, стекли елементи бића кривичног дела Злоупотреба службеног положаја из члана 359. ст. 3 у вези става 1 КЗ у стицају са кривичним делом Изазивање панике и нереда из члана 343. Ст.2 у вези ст.1 КЗ, те се и подноси ова пријава.

Како је Законом организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције ("Службени гласник РС", бр. 94 од 24. новембра 2016, 87 од 13. новембра 2018 - др. Закон) чланом 3 прописано да су кривична дела за која поступају државни органи надлежни за сузбијање организованог криминала и тероризма између осталог и кривична дела против службене дужности (чл. 359, 366, 367. и 368. Кривичног законика), када је окривљени, односно лице којем се даје мито, службено или одговорно лице које врши јавну функцију на основу избора, именовања или постављења од стране Народне скупштине, председника Републике, Владе, опште седнице Врховног касационог суда, Високог савета судства или Државног већа тужилаца, те да је осумњичени Милорад Грчић радње за које је осумњичен извршио као лице – в.д.директор ЕПС који је вршио јавну функцију на основу именовања од стране Владе, то се и подноси ова кривична пријава Специјалном тужиоцу за организовани криминал.

У прилогу вам достављамо и медијске објаве о наведеним догађајима, као и писмо које је Министарство упутило осумњиченом дана 20.05.2021.године.

Оваква дела носе посебно појачану друштвену опасност јер спречавају спровођење закона Републике Србије и угрожавају успостављање законитог рада друштва која су основана да обављају делатности од општег интереса – односно делатност која је од важности за све грађане и грађанке РС. Оваквим делима појединци службену дужност и послове који су им поверени не врше у интересу и за потребе службе коју врше, већ у намери да нанесу какву штету или да теже повреде права, што све заједно наноси огромне материјалне и друге штете не само појединцима и установама, већ и целом друштву, због чега предлажемо да са нарочитом пажњом приступите предузимању свих мера за које сте надлежни као орган гоњења и процесуирате описано кривично дело.

**ПОТПРЕДСЕДНИЦА ВЛАДЕ
И МИНИСТАРКА**

Проф. др Зорана З. Михајловић